

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 listopada 2017 roku, znak (...) - (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił W. P. prawa do zasiłku chorobowego za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia od 13 października 2017 r. do 5 listopada 2017 r. wskazując, że zasiłek chorobowy nie przysługuje z tytułu ubezpieczenia pracowniczego, gdyż W. P. od dnia 18 stycznia 2017 r. ma zawartą umowę zlecenia z firmą J. (...), a zatem kontynuuje działalność zarobkową, która stanowi tytuł do objęcia dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym.

W. P. złożyła odwołanie od ww. decyzji ZUS, wnosząc o jej zmianę w całości poprzez przyznanie jej dochodzonego zasiłku chorobowego za sporny okres. Ubezpieczona podniosła, że w okresie od 3 sierpnia 2017 r. do 5 listopada 2017 r. nie świadczyła pracy w ramach stosunku pracy, ani usług na rzecz spółki, z którą miała zawartą umowę zlecenia, w okresie tym przebywała na zwolnieniu lekarskim i nie otrzymywała wynagrodzenia od zleceniodawcy.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wniósł o oddalenie odwołania oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Organ wskazał, iż zasiłek przyznawany po okresie objętym składką jest świadczeniem szczególnym, które ma na celu zapewnienie byłemu ubezpieczonemu środków utrzymania w sytuacji, gdy nie może on poszukiwać nowej pracy. Ubezpieczona jednak, po ustaniu zatrudnienia u płatnika składek, kontynuowała działalność zarobkową stanowiącą tytuł do objęcia dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym, a zatem –w myśl art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. – zasiłek chorobowy po ustaniu zatrudnienia jej nie przysługuje.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W okresie od 13 kwietnia 2017 r. do 12 października 2017 r. W. P. była zatrudniona na podstawie umowy o pracę, na czas określony, w Z. (...) w S..

Jednocześnie od dnia 18 stycznia 2016 r. do dnia 9 listopada 2017 r. W. P. łączyła z J. (...)A. K., W. J. umowa zlecenia. Z tytułu zawartej umowy zlecenia W. P. nie została zgłoszona do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego.

Od 3 sierpnia 2017 r. do 5 listopada 2017 r. W. P. była niezdolna do pracy i przebywała na zwolnieniu lekarskim. W okresie tym nie świadczyła usług na rzecz zleceniodawcy i nie otrzymała za ten okres od zleceniodawcy wynagrodzenia. Za okres od 3 do 16 sierpnia 2017 r. pracodawca wypłacił jej wynagrodzenie chorobowe, a za okres od 17 sierpnia 2017 r. do 12 października 2017 r. otrzymała zasiłek chorobowy.

Od dnia 10 listopada 2017 r. W. P. jest zatrudniona w J. (...) A. K., W. J. na podstawie umowy o pracę, zawartej na czas określony, tj. do dnia 30 listopada 2018 r.

Bezsporne, a nadto dowód:

- zeznania W. P. – k. 21-22,
- ZUS ZLA – k. 6,
- zaświadczenie z dnia 6 grudnia 2017 r. – k. 7,
- pismo z dnia 25 października 2017 r. – k. 1 akt organu;

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Odwołanie okazało się nieuzasadnione.

Przedstawione powyżej ustalenia faktyczne pozostawały w istocie bezsporne. Konstruując stan faktyczny niniejszej sprawy Sąd oparł się na przedłożonych do akt sprawy dokumentach (szczegółowo wymienionych w pierwszej części uzasadnienia), których prawdziwości nie kwestionowała żadna ze stron, a także na korespondujących z nimi zeznaniach samej ubezpieczonej.

Istota sporu sprowadzała się do ustalenia, czy na gruncie ustalonego stanu faktycznego odwołującej przysługiwało prawo do zasiłku chorobowego za okres od 13 października 2017 r. do 5 listopada 2017 r., które ubezpieczona wywodziła z faktu zatrudnienia w Z. (...) w S..

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (zwanej dalej ustawą zasiłkową) zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego. W przypadku odwołującej w istocie tak było, albowiem ubezpieczona stała się niezdolna do pracy w dniu 3 sierpnia 2017 r., a zatem w czasie, gdy pozostawała w stosunku zatrudnienia.

Skoro niezdolność do pracy powstała u W. P. w czasie zatrudnienia, a więc w okresie objętym obowiązkowym ubezpieczeniem chorobowym i trwała nadal po jego ustaniu, zaś ubezpieczona spełniła kryterium długości okresu nieprzerwanego ubezpieczenia (co pozostaje również poza sporem), winno jej co do zasady nadal przysługiwać prawo do zasiłku chorobowego z tytułu zatrudnienia, które ustało. Niemniej jednak ustawa zasiłkowa wprowadza od powyższej zasady wyjątki, określone w treści art. 13 ust. 1, zgodnie z którym zasiłek chorobowy z tytułu niezdolności do pracy powstałej w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego, jak i z tytułu niezdolności do pracy powstałej po ustaniu tytułu ubezpieczenia, nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego m.in. wówczas, jeżeli osoba niezdolna do pracy kontynuuje działalność zarobkową lub podjęła działalność zarobkową stanowiącą tytuł do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym albo zapewniającą prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby (art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy zasiłkowej).

Pod pojęciem działalności zarobkowej stanowiącej tytuł do objęcia ubezpieczeniem chorobowym należy rozumieć m.in. umowę zlecenia. Stosownie bowiem do treści art. 11 ust. 2 w zw. z art. 6 ust.1 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (zwanej dalej ustawą systemową), ubezpieczeniu chorobowemu podlegają dobrowolnie na swój wniosek osoby wykonujące pracę na podstawie umowy zlecenia. Kontynuowanie albo podjęcie działalności zarobkowej oznacza zaś nie faktyczne wykonywanie czynności składających się na działalność zarobkową, ale samo istnienie określonej działalności – stosunku pracy, umowy cywilnoprawnej, działalności pozarolniczej itd. Uznanie, iż chodzi o faktyczne wykonywanie czynności zarobkowych kłóciłoby się z ideą racjonalnego ustawodawcy. Gdyby bowiem jedynie faktyczne wykonywanie czynności zarobkowych miało wykluczać prawo do zasiłku chorobowego po ustaniu innego tytułu ubezpieczenia to umieszczenie regulacji art. 13 ust. 1 pkt 2 w ustawie o świadczeniach pracowniczych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa byłoby zbyteczne. Brak prawa do zasiłku chorobowego wynika bowiem w takiej sytuacji z art. 17 ust. 1 tej ustawy. Zgodnie z jego treścią, ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową lub wykorzystujący zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres tego zwolnienia. Zdaniem Sądu z brzmienia tego przepisu wynika, że każdy kto wykonuje pracę, korzystając jednocześnie ze zwolnienia lekarskiego, a więc zarówno ten, kto posiada tytuł ubezpieczenia, jak i ten, którego tytuł ustał, traci prawo do zasiłku chorobowego. Skoro ustawodawca wprowadził regulację art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy zasiłkowej, to należy założyć, że jego intencją było dodatkowe wykluczenie prawa do świadczeń po ustaniu tytułu ubezpieczenia innych jeszcze osób niż faktycznie podejmujących czynności zarobkowe. Za przyjęciem powyższego stanowiska przemawia dodatkowo fakt użycia w treści art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy zasiłkowej nie zwrotu „wykonuje” (jak w treści art. 17 ust. 1 ustawy zasiłkowej), a „podejmuje”, „kontynuuje”. Wniosek, iż rozpatrywany przepis przewiduje utratę prawa do świadczeń przez osoby, które nawet jeśli nie wykonują czynności zarobkowych faktycznie, to formalnie prowadzą określoną działalność zarobkową, wynika nadto z celu owego przepisu. Zasiłek chorobowy ma bowiem rekompensować okresowy brak dochodu osobie czasowo pozbawionej ze względu na stan zdrowia możliwości zarobkowania. Brak jest natomiast podstaw do rozszerzenia ochrony ubezpieczeniowej na osoby,

które osiągają dochód z innych źródeł stałych, jak emerytura czy renta z tytułu niezdolności do pracy albo które mogą otrzymać zasiłek chorobowy z innego istniejącego tytułu ubezpieczenia, ewentualnie mogłyby go uzyskać, gdyby przystąpiły do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego, a z własnej woli tego nie uczyniły.

W rozpatrywanej sprawie bezspornym było, że po 12 października 2017 r. (data ustania stosunku pracy) W. P. nadal pozostawała w stosunku zlecenia i nie było żadnych przeszkód, żeby z tego tytułu zgłosiła się do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego. Stosownie bowiem do treści art. 14 ust. 1 i 1a ustawy systemowej objęcie dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym następuje od dnia wskazanego we wniosku o objęcie tym ubezpieczeniem, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym wniosek został zgłoszony. Objęcie to następuje jednak od dnia wskazanego we wniosku, przypadającego przed dniem zgłoszenia, jeżeli zgłoszenie do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych zostanie dokonane w terminie określonym w art. 36 ust. 4 tej ustawy, to jest w terminie 7 dni od daty powstania obowiązku ubezpieczenia. Gdyby odwołująca zgłosiła się do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego w ww. terminie, to nabyłaby prawo do zasiłku chorobowego za sporny okres - art. 4 ust. 2 ustawy zasiłkowej nakazuje bowiem wliczanie poprzednich okresów ubezpieczenia, nie wskazując, iż chodzi o ubezpieczenie tego samego rodzaju, a przyjęcie, że zliczeniu podlegają tylko tożsame, dobrowolne albo obowiązkowe ubezpieczenia, stanowiłoby wykładnię zawężającą tego przepisu.

Mając na względzie przytoczone okoliczności, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Organ był w niniejszej sprawie reprezentowany przez radcę prawnego, którego wynagrodzenie wynosiło, na podstawie §9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r., 180 zł i taką też kwotę zasądzono w punkcie II wyroku od odwołującej na rzecz organu.

ZARZĄDZENIE

1. (...);

2. (...)

3. (...).

7 maja 2018 r.